

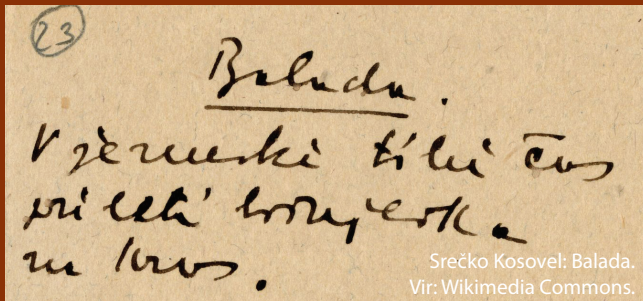
Kras = kamen + voda

KONČNO MEGA GESLO:

9 8 3 14 5 7 5 7 9 7 20 3 16 -

18 3 9 6 13 5 5 8 1 9 1

Srečko Kosovel: Balada.
Vir: Wikimedia Commons.

Moj rojstni kraj

Rodil sem se 18. marca 1904 v Sežani blizu Trsta. Kako so minili moji prvi dnevi? Ne vem. Velika hiša, v kateri sem bil rojen, mi je enako nepoznana kot razlog mojega rojstva in življenja. Ko sem bil star štiri leta, sem prišel v Tomaj. Siv in mrzel dan, velika stavba, prazen vrt, takšen je moj prvi spomin. Naslednji dan je bil sončen; zdi se mi, da je bilo oktobra.

Kraj, popolnoma drugačen, kakor so kraji okrog Ljubljane, tihoten v presojni svetlobi sončnega novembra. Naša hiša je stala na griču, od koder se je videlo ves ta kraj, povsod okrog polja, vinogradi, pašniki z rjavo travo, brinje, tu pa tam borov gozd, in povsod, povsod skale in kamenje. Rdeča polja, temni bori, bele ceste, čist in svež zrak, močno sonce – nič ne naznanja jeseni, ki prihaja tihotna s hribov v naše duše.

Človek hodi čez polja in zastane; v tišini se zgane občutje, misel, velika in lepa; podobna je prepelici, ki vzleti iz gnezda, skritega med skalami in brinjem. Človek se vrne domov, v njegovem srcu spi skrivnostna moč, v njegovih duši tišina in sinjina, kot na nébesu.

Moj rojstni kraj, ubožni rojstni kraj! Tihoten jeseni, še bolj tihoten v svojem trpljenju. Zares, od kamna se ne da živeti. A ljudstvo, veliko v trpljenju, ne joče. Ne govori naokrog o svojem trpljenju; tišina je zanj simbol moči, ti pusti pašniki simbol zdravja, in spopad z življenjem je zmeraj zmaga človeka, ki s to zmago izvojuje upravičenost do obstoja.

Srečko Kosovel: V. semester (Prev. A. B.)

.....
Ime in priimek

.....
Ime OŠ

.....
Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:
MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
»Za MEGA kviz«

ZBIRKA ŽIGOV:

Obiske muzejev, galerij in drugih kulturnih ustanov vpisuj v oblache. Ob obisku prositi, da ti v ustanovi pritisnejo svoj žig. Potrudi se, da boš dobil vsaj en žig!

Muzej Krasa.
Foto: Miha Dolenc.

.....
Ime in priimek

.....
Ime OŠ

.....
Naslov OŠ ali domači naslov

Zbirko žigov oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:
MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
»Za MEGA kviz«

BURJA

Burja trese našo hruško
vije njene veje –
ah, lepo je biti burja –
veje in se smeje.

Veje vije, lomi lomi
in se ne upeha –
ali slabo, slabo biti
slamnata je streha.

Burja strehe vse podere,
polja vsa prebega –
če pa jaz le stol prevrnem,
se že očka krega ...

BALADA

V jesenski tihi čas
prileti brinjevka
na Kras.

Na polju
že nikogar več ni,
le ona
preko gmajne
leti.

In samo lovec
ji sledi ...

Strel v tišino;
droben curek krvi;
brinjevka
obleži, obleži.

TEMNI BORI

Temni bori, črni bori,
čuj, kako vršijo,
ko da med seboj bolešno,
tiho govorijo.

Pod sekiro so sovražno
včeraj bratje pali,
danes in mogoče jutri
bomo mi še stali.

Silna burja, močna burja
v bore zavihrala,
ko da čula bi besede,
pala in obstala.

»Če umrete, bratje bori,
kje se bom spočila,
recite mi, dragi bratje,
s kom bom govorila?

Bratje bori, ostanite,
rastite z uporom!«
Pa so padali bolešno,
nemo, bor za borom ...

PREPROSTE BESEDE

Ljubim jih, te preproste besede
naših kraških kmetov,
ljubim jih, o bolj jih ljubim
od vas, meščanskih poetov.

Kakor da vidim krajino jasno
nad tiho zeleno dolino,
kakor da vidim skale in bore,
ki stražijo to dolino.

Ljubim jih, njih ostro tišino;
kakor raskava roka
vabijo zopet in zopet me tja,
izgubljenega otroka ...

PA DA BI ZNAL

Pa da bi znal, bi vam zapel
o svetlo šumečih topolih,
o kraškem soncu
v hladnem septembru,
o belih ajdovih dolih.

Pa da bi znal, bi vam zapel
o enem, o enem dekletu;
tako rad jo imam
in je ne dam
za vse, za vse na tem svetu.

Viri:

- Kosovel, Srečko. **Barž = kons: besede v prostoru**. Ilustracije Damijan Stepančič. Dob pri Domžalah: Miš, 2015.
- Kosovel, Srečko. *Sonce ima krono*. Ilustracije Rudi Skočir. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1981.